

ЕПД за методикою Р.Фолля полягає у визначенні «потенціалу реакції», що є відповідною реакцією організму на подразнення БАТ електричним струмом. З метою отримання репрезентативних результатів обстеження методика ЕПД передбачає «входження» щупа-електрода в БАТ із певним зусиллям. Оптимальною силою натискування щупа зі сферичним точковим електродом діаметром 3 мм, за нормального стану шкіри, прийнято вважати силу тиску близьку до 900 г/см<sup>2</sup> (Р. Фолль, 1983). Однак відомі пристрої для ЕПД не наділені можливістю контролю величини тиску.

З метою надання можливості оператору калібрувати своє зусилля перед початком обстеження, пропонується «Пристрій для електропунктурної діагностики з калібратором сили тиску електрода-щупа на біологічно активну точку» (Патент № 141860). Для цього у схему пристрою для електропунктурної діагностики, який містить джерело опорної напруги, з'єднане з першим входом підсилювача струму, вихід якого з'єднаний з головною індикатором, активний ручний електрод-щуп

і пасивний електрод, додатково введено калібратор, який містить датчик сили з імітатором БАТ та блок синхронізації вихідного сигналу датчика сили зі шкалою блока індикації, увімкненого паралельно до активного і пасивного електродів через перемикач вибору.

Введення додатково до схеми пристрою для ЕПД елементів калібатора тиску дає змогу оператору щоразу перед початком проведення сеансу електропунктурної діагностики відкоригувати своє зусилля, щоб сила тиску ручного електрода-щупа на БАТ відповідала стандартизованим показникам, що, відповідно, призводить до зменшення долі похибки в результатах вимірювань та можливості отримання відтворюваних результатів.

Пристрій для електропунктурної діагностики з калібратором сили тиску щупа на БАТ є незамінним також як тренажер у процесі підготовки нових фахівців в процесі засвоєння ними практичних навичок з методик електропунктурної діагностики стану БАТ людини.



DOI:10.33617/2522-9680-2021-1-116  
УДК 616.89:612.821:613]:614

### МЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА – ДІЄВИЙ І ВАЖЛИВИЙ РЕСУРС СИСТЕМИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

■ В. В. Крутов, д. юрид. н., канд. пед. н., проф., почесн. акад.

■ Національна академія педагогічних наук України

Останні досягнення сучасної науки явно розширюють спектр розуміння істинної природи Людини, її справжніх можливостей і потенціалу. Говорячи про здоров'я, ми вже не можемо обмежитися поняттями про його сутність тільки у рамках *тілесної іностасі*. На думку автора, про повноцінне здоров'я, яке по своєму стану спроможне забезпечувати необхідний об'єм життєво важливих завдань буття Людини, можна говорити тільки виходячи із її тринітарної будови, яка включає в себе *речовину*, тобто фізичне, матеріальне тіло, *інформацію та енергію*. Такий підхід, а саме тільки він, може охопити всю повноту істинної, багатовимірної природи людини, відкриває фахівцям медичної сфери більш об'єктивне і широке

бачення поняття і змісту Здоров'я.

Стає зрозумілим, що окрім його тілесної складової, здоров'я по своїй унікальній природі містить в собі *психічну, психосоматичну, емоційну, енергетичну, ментальну, інформаційну та духовну складові*. Тези даної статті присвячені *ментальній медицині*, яка з позиції автора є дієвим ресурсом системи охорони здоров'я Людини і своїм потенціалом має відігравати важливу, а в багатьох випадках – вирішальну роль у її житті.

Широка практика свідчить, що найбільш креативними стратегіями оздоровлення людей є ті, які передбачають задіяння всього належного, природного ресурсу людини, в тому числі і її ментальних властивостей. Автор стоїть на міцній

позиції, що будь-яке лікування людини має *починатися з процедур зміни структури свідомості, якості мислення та, в цілому, з усього її духовного початку*. Виходячи з того, що вона окрім білково-нуклеїнової форми життя несе в собі ще і *інформаційно-енергетичну*, ця її багатовимірність не може бути обмежена тільки взаємодією з матеріальним тілом. Людина, а з позиції медицини – пацієнт, потребує набагато більшого і глибокого включення в процеси повсякденного буття свого *цілісного біоенергоінформаційного комплексу*, яким він володіє пожиттєво від факту народження. Це включення має передбачати *інтегральну систему впливів* на людину як на рівні дій по відношенню до неї зовнішнього світу, так і *внутрішнього*. Такий світоглядний і методологічний підхід необхідний для формування всіх сфер життя людини, але особливе і принципове значення, він має знайти своє вирішення в стратегіях побудови власного здоров'я людей.

У рамках новітніх наукових досягнень в галузях квантової фізики, нової молекулярної біології, хвильової генетики тощо, вже певний час відмічаються зміни різних парадигм. У контексті наших тез, звернемо увагу на одну з них. Мова йде про певні радикальні зміни в царині знань про генетику людини та механізми управління її життям. Як зазначається в авторитетних виданнях, принцип генетичного детермінізму втратив своє панування головної стратегії Живого, поступившись впливу зовнішнього середовища на організм людини! Науковцями зазначається, що різноманітні зовнішні дії по відношенню до людини як біологічної системи впливають не тільки на поведінку генів, але й навіть призводять до змін їх структури (зовнішніми впливами вважається не тільки навколишнє середовище, власне й сам організм є таким середовищем по відношенню до своїх органів, тканин, клітин, молекул, атомів та субатомних частин). Американський генетик Брюс Ліптон за підтримки широких академічних міжнародних кіл стверджує, що «з допомогою істинної Віри, виключно силою думки, людина насправді здатна позбутися будь-якої хвороби». Численні експерименти в галузі генної інженерії в частині вивчення особливостей поведінки клітинної мембрани фактично підтверджують добре відомий всім фахівцям медицини *ефект плацебо*.

Ми знаємо, що справді наукового пояснення цьому явищу досі не було. Саме в надрах нової

генетики воно отримало своє достатнє глибоке і адекватне пояснення. Узагальнено це виглядає так: за допомогою Віри в цілющу силу ліків *людина змінює стан процесів*, що відбуваються в його організмі, в тому числі і на молекулярному рівні. Людина, за рахунок *спрямування своїх думок може «відключати» одні гени, примушувати «включатися» інші і навіть змінювати існуючий генетичний код*. В рамках нового науково-практичного напрямку епігенетики, що вивчає дії зовнішніх впливів на генетичний апарат людини, існує низка перевірених на практиці ресурсів: медитація, йога, цигун, екстрасенсорика, спеціальна дієта, конструктивний гіпноз та інші. Але головним із них вважається *дія саме сили думки людини*, тобто те, що відбувається не навколо, а *всередині нас*.

Взагалі інформаційно-польовий напрямок в описі властивостей Живого далеко не новий. Пріоритет тут належить радянському вченому О.Г. Гурвичу, який ще в 20-х роках XX ст. запропонував свою відому «теорію Біологічного Поля». Він, сміливо заглядаючи в майбутнє, намагався довести, що хромосоми і гени мають свій польовий еквівалент. П.П. Гаряев (1997), у свою чергу, стверджував, що хромосомний апарат біосистеми функціонує одночасно і як джерело електромагнітних полів, і як їх приймач.

З перелічених та інших фундаментальних етапів еволюції інформаційно-енергетичної та ментальної медицини складаються достатні умови для *беззастережного висновку*: вказані види медицини мають не тільки право на життя, але й на прогресивний розвиток в рамках *тісної та зацікавленої взаємодії з класичною медициною*. Відомий вислів Гіппократа: «Єдине велике мистецтво медицини – лікування пацієнта. Неважливо, як це досягається» безапеляційно звертає увагу системи фахової медицини на імперативний дороговказ постійного пошуку ефективних шляхів в ім'я Здоров'я Людини. В цьому сенсі, ментальна медицина набуває особливого значення перш за все через її унікальну можливість *поєднувати в собі стратегічні природні ресурси Людини – її Свідомість і Мислення*. Сьогодні важко перелічити, які переваги і можливості вона може надати кожній людині в її зціленні, якщо система охорони здоров'я країни *сприйме цінності нової медицини* на заслуженому для неї державному рівні. Час приймати рішення і діяти настав.

